

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJOS
2009 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2010 m. balandžio 30 d.
Vilnius

TURINYS

I. INSTITUCIJOS VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA.....	3
II. INSTITUCIJOS VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA.....	4
III. INSTITUCIJOS VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI.....	5
Strateginio tikslo įgyvendinimas.....	5
Institucijos vykdytos programos.....	6
Patvirtintų asignavimų panaudojimas.....	16
IV. ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO INSTITUCIJOS VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS.....	17
V. ĮSTAIGŲ PRIE MINISTERIJŲ (KURIŲ VADOVAI YRA LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS BIUDŽETO ASIGNAVIMŲ VALDYTOJAI) VEIKLOS TRUMPA APŽVALGA.....	18
Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos.....	18
1 priedas. VERTINIMO KRITERIJŲ (EFEKTO, REZULTATO IR PRODUKTO) 2009 M. SUVESTINĖ	21
2 priedas. 2009 M. VYKDYTOMS PROGRAMOMS PATVIRTINTŲ IR PANAUDOTŲ ASIGNAVIMŲ SUVESTINĖ.....	25
3 priedas. ĮSTAIGŲ PRIE MINISTERIJŲ (KURIŲ VADOVAI YRA LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS BIUDŽETO ASIGNAVIMŲ VALDYTOJAI) 2009 METAIS VYKDYTOMS PROGRAMOMS PATVIRTINTŲ IR PANAUDOTŲ ASIGNAVIMŲ SUVESTINĖ.....	26

I. INSTITUCIJOS VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA

2009 metų sausio 12 d. priimtu Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos įsteigimo įstatymu buvo įsteigta Energetikos ministerija. Įsteigus naują ministeriją susiformavo žymiai didesnės struktūrinės, politinės ir administracinės sąlygos Lietuvos energetiniam saugumui sustiprinti, atstatyti pažeistą energijos vartotojų ir energetikos įmonių interesų balansą bei įgyvendinti strateginius energetikos projektus. Atsižvelgiant į tai, kad Energetikos ministerija įsteigta 2009 metų pradžioje, šie metai taip pat buvo skirti teisinėms, administracinėms ir kitokioms sąlygoms sukurti, kurios būtinos ministerijos veiklai užtikrinti ir jos strateginiam tikslui įgyvendinti.

2009 metais Energetikos ministerijos strateginis tikslas buvo mažinti priklausomybę nuo vienintelio išorinio energijos išteklių tiekėjo, sujungiant Lietuvos energetines sistemas su ES sistemomis, integruojantis į ES vidaus energijos rinką ir didinant energijos išteklių vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančių energijos išteklių dalį pirminės energijos išteklių balanse.

Šio strateginio tikslo buvo siekiama įgyvendinant penkias programas: 1) Energetikos plėtros politikos formavimas ir įgyvendinimas, 2) Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimas, 3) Specialioji Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programa, 4) Specialioji pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės programa, 5) Specialioji valstybės naftos produktų atsargų kaupimo ir tvarkymo programa.

Programose keliamų tikslų buvo siekiama vykdant atitinkamų programų uždavinius ir įgyvendinant priemones. Tai leido pasiekti visus 2009 metais užsibrėžtų programų rezultatų vertinimo kriterijus:

1) įgyvendinant Energetikos plėtros politikos formavimo ir įgyvendinimo programos tikslą užtikrinti Lietuvos energetikos plėtros politikos formavimą ir įgyvendinimą, buvo parengtas Baltijos energijos rinkos jungčių planas, patvirtintas 2009 m. birželio 17 d. aštuonių Baltijos jūros regiono ES šalių ir EK prezidento J.M.Barroso pasirašytu Memorandumu. Baltijos energijos rinkos jungčių planas numato sukurti funkcionuojančią ir integruotą energijos rinką, o tai yra ypatingai svarbu nuo ES izoliuotai Lietuvos energetikos sistemai.

2) vykdant Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo programos tikslus siekti darnios energetikos sektoriaus plėtros ir didinti energijos išteklių ir energijos vartojimo efektyvumą, atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą visose šalies ūkio srityse, buvo pasiektas numatytas energijos transformavimo ir transportavimo santykinis nuostolių bei energijos intensyvumo sumažėjimas, taip pat padidėjo vietinių ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas. Įgyvendinant programos 3 tikslą – kontroliuoti priemonių, būtinų branduolinės saugos lygiui užtikrinti, įgyvendinimą eksploatuojant Ignalinos AE ir rengiantis jos uždarymui – iki 2009 m. gruodžio 31 d. buvo užtikrintas Ignalinos AE II bloko licencijos eksploatavimui galiojimas.

3) vykdant Specialiosios Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programos tikslą tęsti pasirengimą saugiai nutraukti Ignalinos AE eksploatavimą, 2009 metais buvo įgyvendinama 20 projektų. Pagal projektą „Ignalinos AE I bloko saugus išlaikymas 2009 m.“ buvo užtikrinamas I bloką aptarnaujančių Ignalinos AE darbuotojų išlaikymas, o projekto „Parama Ignalinos AE eksploatacijos nutraukimo tarnybai 2009 m.“ lėšomis buvo užtikrinama šios tarnybos veikla. Toliau buvo rengiami atskirų Ignalinos AE pastatų ir įrengimų dezaktyvavimo ir išmontavimo projektiniai dokumentai; stiprinami Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos ir Radiacinės saugos centro administraciniai gebėjimai; tęsiamas Visagino šildymo sistemos modernizavimas ir elektros tinklų renovavimas; įrengiamas labai mažo aktyvumo radioaktyviųjų atliekų kapinynas; pradėti įgyvendinti energijos efektyvumo didinimo projektai Ignalinos AE regiono savivaldybėse – skiriamos lėšos visuomeninės paskirties pastatų atnaujinimui.

4) vykdant Specialiosios pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės programos tikslą tęsti pasirengimą saugiai nutraukti Ignalinos AE eksploatavimą, įgyvendintas projektas, kuriuo pasirengta saugiam trumpaamžių radioaktyviųjų atliekų kapinyno projektavimui ir statybai. (10 VI „Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūros“ darbuotojų apmokyti trumpaamžių mažo ir vidutinio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų laidojimo principų, atliekų pakuočių kokybės tikrinimo procedūrų. Parengtos ir suinteresuotoms institucijoms bei gyventojams išplatintos 2 visuomenės informavimo priemonės: brošiūra ir DVD formato filmas apie radioaktyviųjų atliekų laidojimą.)

5) vykdant Specialiosios valstybės naftos produktų atsargų kaupimo ir tvarkymo programos tikslą sukaupti naftos produktų valstybės atsargas, įgyvendinant ES ir nacionalinės teisės reikalavimus, iki 2009 metų pabaigos valstybės lėšomis buvo sukaupta naftos produktų valstybės atsargų 30-čiai dienų. Likusį naftos produktų valstybės atsargų kiekį, kurio turi užtekti 60-čiai dienų, kaupia naftos produktus gaminančios ir importuojančios įmonės.

Programų rezultatų vertinimo kriterijų realizavimas sudarė prielaidas pasiekti ir ministerijos strateginio tikslo efekto vertinimo kriterijus 2009 metams, t.y. vietinių ir atsinaujinančių energijos išteklių dalis bendrame pirminės energijos išteklių balanse metų pabaigoje jau sudarė 12 procentų, o energijos vartojimo efektyvumas išaugo 1 procentu.

II. INSTITUCIJOS VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA

Energetikos ir energetinio saugumo klausimams yra skiriamas ypatingas valstybės institucijų ir visuomenės dėmesys. Valstybės politinės nuostatos yra orientuotos į energetinio saugumo, ekonomiško, aplinkosaugos ir valdymo tobulinimo aspektų visapusišką derinimą ir jų atitikimą naujausiems Europos Sąjungos ir tarptautiniams reikalavimams.

Struktūrinė energetikos srities pertvarka yra vienas iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės pagrindinių artimiausio laikotarpio veiklos prioritetų. Planuojama priimti reikalingus teisės aktus dėl Lietuvos energetikos sektoriaus restruktūrizacijos – pirmiausia elektros ir gamtinių dujų sektoriuose – atsižvelgiant į Europos Sąjungos energijos rinkos plėtros tikslus. Taip pat didinant energetinį saugumą ir skatinant konkurenciją energetikos rinkose būtina: garantuoti patikimą elektros energijos tiekimą; skatinti plačiau naudoti atsinaujinančius energijos išteklius; pasirengti statyti naują atominę elektrinę parenkant strateginį investuotoją; užtikrinti dujų tiekimą ir ilgalaikį tiekimo saugumą – svarstyti suskystintų dujų importo infrastruktūros sukūrimo ir gamtinių dujų saugyklos statybos galimybes ir įgyvendinti pasirinktus projektus; įvykdyti planuotas priemones, numatančias „NordBalt“ elektros jungtį tarp Lietuvos ir Švedijos ir „LitPol Link“ elektros jungtį su Lenkija; įgyvendinti Lietuvos elektros rinkos plėtros planą, siekiant didinti konkurenciją elektros sektoriuje ir plėsti pasirinkimo galimybes vartotojams; atskirti elektros energijos gamybos įmones nuo elektros energijos perdavimo sistemos įmonių, taip pat dujų tiekimo ir skirstymo veiklą. Tai pagrindiniai darbai, kurių savalaikiam įgyvendinimui 2009 m. sausio 12 d. Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos įsteigimo įstatymu Nr. XI-128 įsteigta Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau vadinama – Energetikos ministerija).

Stipri politinė valia ir pertvarkos energetikos srityje sudaro palankią aplinką Energetikos ministerijos tikslams ir ilgalaikiai vizijai – darni ir į europines energetikos sistemas integruota Lietuvos energetikos sistema, veikianti bendroje ES energijos rinkoje, naudojanti įvairius pirminių energijos išteklių šaltinius ir eliminavusi priklausomybę nuo vienintelio energijos išteklių tiekėjo – įgyvendinti.

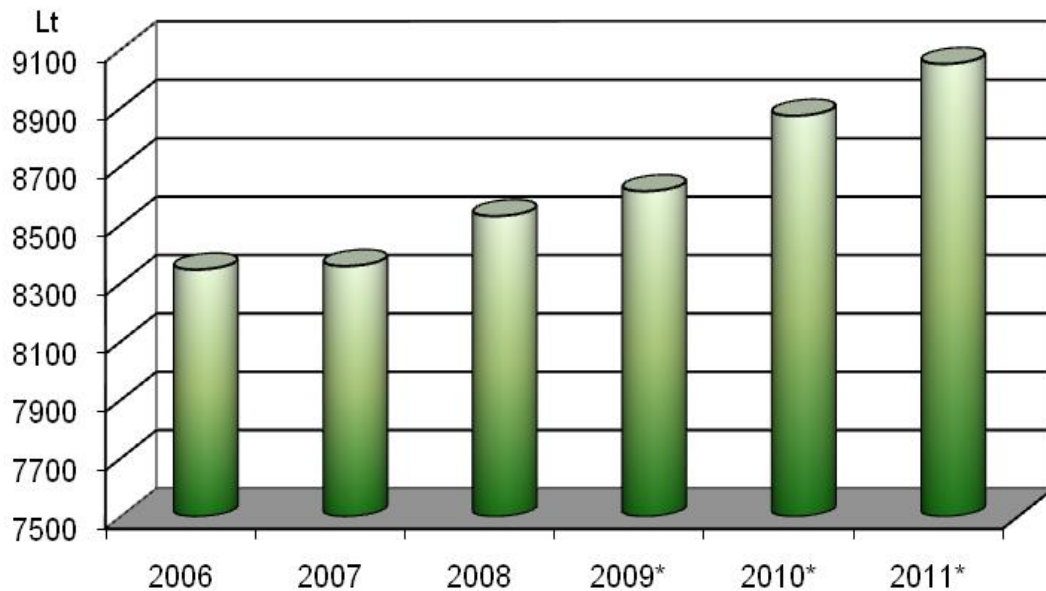
III. INSTITUCIJOS VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI

Strateginio tikslo įgyvendinimas

Energetikos ministerija, vykdydama savo misiją – užtikrinti energijos vartotojų ilgalaikių interesų tenkinimą ir nenutrūkstamą energijos tiekimą priimtinomis bei ekonomiškai pagrįstomis kainomis – 2009 metais įgyvendino siekdama strateginio tikslo mažinti priklausomybę nuo vienintelio išorinio energijos išteklių tiekėjo, sujungiant Lietuvos energetines sistemas su ES sistemomis, integruojantis į ES vidaus energijos rinką ir didinant energijos išteklių vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančių energijos šaltinių dalį pirminės energijos išteklių balanse.

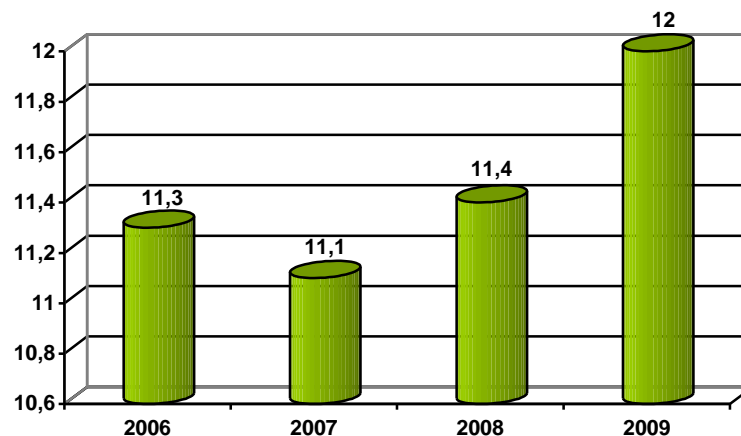
Strateginio tikslo įgyvendinimo vertinimui suformuluoti 2 efekto kriterijai: energijos vartojimo efektyvumo padidėjimas (žr. 1 grafiką) ir vietinių ir atsinaujinančių energijos šaltinių dalis bendrame pirminės energijos išteklių balanse metų pabaigoje (žr. 2 grafiką).

1 grafikas. Sukuriama BVP vertė palyginamosiomis 2000 m. kainomis sunaudojus 1 toną kuro naftos ekvivalentu

* Progozė

2 grafikas. Vietinių ir atsinaujinančių energijos šaltinių dalis bendrame pirminės energijos išteklių balanse metų pabaigoje

Energetikos ministerijai vykdant veiklą pagal savo kompetenciją per 2009 metus energijos vartojimo efektyvumas padidėjo 1 procentu, o vietinių ir atsinaujinančių energijos išteklių dalis bendrame pirminės energijos išteklių balanse metų pabaigoje sudarė 12 procentų. Šių rodiklių padidėjimas yra svarbus, nes atitinkamai mažėja brangių iškastinių energijos išteklių poreikis, kurių didžioji dalis yra importuojama iš vienintelio išorinio energijos išteklių tiekėjo.

Sujungiant Lietuvos energetines sistemas su ES sistemomis ir integruojantis į ES vidaus energijos rinką 2009 metais buvo parengtas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas Lietuvos elektros rinkos plėtros planas, kuriame numatyti būtini sprendimai, siekiant sukurti laisvą elektros energijos rinką, ir apibrėžti šios rinkos veikimo principai. Lietuvos elektros rinkos plėtros plano ilgalaikis tikslas – įgyvendinant elektros jungčių projektus sukurti bendrą Baltijos šalių energijos rinką, kuri ir būtų viena svarbiausių Lietuvos energetinio saugumo prielaidų.

Viena svarbiausių šios rinkos sukūrimo sąlygų – parengtas, 2009 m. birželio 17 d. aštuonių Baltijos jūros regiono ES šalių ir EK prezidento J.M.Barroso pasirašytu supratimo memorandumu patvirtintas ir nuosekliai įgyvendinamas Baltijos energijos rinkos jungčių planas, kurio pagrindinis tikslas – sukurti funkcionuojančią ir integruotą energijos rinką Baltijos jūros regione. Lietuva ypač aktyviai prisidėjo kuriant šį planą, kuriame numatyti projektai kartu yra ir Lietuvos integracijos į ES energetikos sistemas priemonė. 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Komisija kartu su Lietuvos Respublikos energetikos ministerija Vilniuje surengė regioninę konferenciją, skirtą oficialiai pradėti Baltijos energijos rinkos jungčių plano įgyvendinimą.

Vienas svarbiausių 2009 metais pradėtų įgyvendinti energetikos projektų – „NordBalt“ elektros jungtis. Ši jungtis sudarys sąlygas Baltijos ir Šiaurės šalių elektros rinkų integracijai, leis Lietuvai dalyvauti bendroje Baltijos jūros regiono energijos rinkoje ir kartu padės užsitikrinti alternatyvų elektros energijos tiekimą.

Mažinant priklausomybę nuo vienintelio išorinio energijos tiekėjo svarbu didinti vietinės energijos generacijos pajėgumus. Todėl 2009 metais įgyvendinant naujos atominės elektrinės statybos Lietuvoje projektą buvo pasiektas esminis proveržis. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2009 m. balandžio 22 d. nutarimu Nr. 300 patvirtino naujos atominės elektrinės projekto Lietuvoje įgyvendinimo strategines kryptis ir projekto įgyvendinimo orientacinį planą. Tai leido dar tais pačiais metais atlikti visus svarbiausius projekto parengiamuosius darbus: sukurti verslo modelį, galimų partnerių ir jų dalyvavimo projekte sistemą, pasirengti strateginio investuotojo atrankai ir pritraukimui ir kt.

Institucijos vykdytos programos

Įgyvendinant Energetikos ministerijos strateginį tikslą 2009 metais vykdytos 5 programos:

1) Energetikos plėtros politikos formavimas ir įgyvendinimas (kodas 01.01)

Programos tikslas: Užtikrinti Lietuvos energetikos plėtros politikos formavimą ir įgyvendinimą.

Programos uždavinys: Įgyvendinant nustatytas atskirų veiklų strategijos prioritетines kryptis, sudaryti prielaidas stabiliam energijos tiekimui.

Vykdančios programos priemonės:

- koordinuotos ir administruotos ministerijos įgyvendinamos programos;

- rengti įstatymų ir kitų teisės aktų projektai siekiant įgyvendinti Nacionalinę energetikos strategiją, apžvelgtos ir įvertintos kitų Europos valstybių nacionalinės energetikos strategijos;
- pasirengta įsteigti patariamąją instituciją – Energetikos saugumo tarybą, kuri organizuotų tyrimus energetinio saugumo srityje, teiktų pasiūlymus bei rekomendacijas Energetikos ministerijai dėl energetikos saugumo užtikrinimo Lietuvoje ir regiono šalyse bei dėl ES politikos formavimo ir įgyvendinimo priemonių, prisidėtų atliekant Nacionalinės energetikos strategijos peržiūros funkciją, sustiprintų tarpinstitucinę energetikos politiką formuojančių ir ją įgyvendinančių institucijų koordinaciją;
- atstovauta valstybės interesams tose akcinėse bendrovėse ir uždarosiose akcinėse bendrovėse, kurių valstybei nuosavybės teise priklausančias akcijas patikėjimo teise valdo Energetikos ministerija, taip pat įgyvendintos ministerijai priskirtų valstybės įmonių savininko ir viešųjų įstaigų dalininko (savininko) teisės ir pareigos;
- sudarytos teisinės sąlygos veiksmingai kontroliuoti monopolines energijos kainas bei monopolinių energetikos įmonių veiklą, parengti ir priimti Elektros energetikos įstatymo pakeitimai, kuriais buvo užkirstas kelias nepagrįstai didinti energetikos įmonių turto vertę bei elektros energijos tarifus vartotojams;
- atsisakyta ES Trečiojo energetikos paketo reikalavimų neatitinkančio LEO LT modelio: visuomenės pasitikėjimą praradusi LEO LT bendrovė buvo likviduota išperkant privataus investuotojo turėtą akcijų dalį. Valstybės nuosavybėn sugrįžo ankstesnės valdžios privatizuota AB „VST“;
- parengta koncepcija, teisės aktai bei organizacinė struktūra, įgyvendinantys Direktyvoje (2003/54/EB) numatytas nuostatas dėl veiksmingos elektros energijos tiekimo rinkos sukūrimo bei efektyvios konkurencijos skatinimo. Priimti teisės aktų pakeitimai užtikrino sėkmingą elektros energijos rinkos atvėrimą nuo 2010 m. sausio 1 d. ir sudarė realias sąlygas laisvai prekiauti elektros energija iš bet kurių ES valstybių narių bei skaidriai prekybai elektra iš valstybių, kurios nėra ES valstybės narės, taip sukuriant prielaidas ir bendrai Baltijos šalių elektros energijos rinkai;
- pagal Energetikos ministerijos kompetencijai tenkančias reguliavimo sritis siekta Lietuvos ir bendrosios ES energetikos politikos suderinamumo: parengtas Baltijos energijos rinkos jungčių planas (patvirtintas 2009 m. birželio 17 d. aštuonių Baltijos jūros regiono ES šalių ir EK prezidento J.M.Barroso pasirašytu Memorandumu), kuriuo numatyta sukurti funkcionuojančią energijos rinką, integruojant izoliuotą Lietuvos energetikos sistemą į ES rinkas.
- Energetikos ministerijoje ir prie ministerijos esančiose įstaigose diegtos ir plėtos efektyvios ir skaidrios valdymo procedūros siekiant sumažinti prielaidas korupcijai atsirasti;
- optimizuotos darbuotojų darbo sąlygos.

Gautų rezultatų palyginimas su numatytais vertinimo kriterijais:

Rezultato:

1. Parengtos ilgalaikių strateginio planavimo dokumentų naujos redakcijos, vnt. (planas 1, faktas 1).

Produkto:

1. Užsakyti ir atlikti mokslinių tyrimų darbai, vnt. (planas 2, faktas 2).

2) Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimas (kodas 01.02)

Programos tikslas (1): Siekti darnios energetikos sektoriaus plėtos.

Programos uždavinys: 1.1. Rengti pasiūlymus dėl Lietuvos energetikos teisinės ir administracinės sistemos tolesnės integracijos į Europos Sąjungą ir įgyvendinti naujus ES reikalavimus.

Skatinant konkurencingos ir integruotos ES energetikos vidaus rinkos sukūrimą, 2009 m. visuose formatuose buvo keliamos Lietuvos energetinės izoliacijos problemos bei siekiama solidarios ES energetikos politikos.

Siekiant tolesnės integracijos į ES vidaus rinką buvo rengiamos Lietuvos derybinės pozicijos ir pasiūlymai ES trečiojo vidaus rinkos elektros energijos ir dujų srityje paketo direktyvoms ir reglamentui – 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvai 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančiai Direktyvą 2003/54/EB; 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvai 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančiai Direktyvą 2003/55/EB; 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (EB) Nr. 713/2009 įsteigiančiam Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą.

Buvo teikiami pasiūlymai ir pastabos teisės aktų projektams, siekiant įgyvendinti 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (toliau – Paslaugų direktyva) reikalavimus, kuriais siekiama palengvinti veiklą įmonėms, kurios teikia paslaugas Europos Sąjungoje arba tokiomis paslaugomis naudojasi.

Ypatingas dėmesys buvo skiriamas energetinio saugumo didinimui, siekiant užsitikrinti reikalingą ir nenutrūkstamą energetinių išteklių tiekimą bei spartinti energetikos jungčių projektų įgyvendinimą – rengtos Lietuvos pozicijos ir pasiūlymai 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (EB) Nr. 663/2009 dėl ekonomikos gaivinimo, teikiant Bendrijos finansinę paramą energetikos srities projektams.

Siekiant įgyvendinti naujus ES teisės reikalavimus tiek ES trečiojo vidaus rinkos elektros energijos ir dujų srityje paketo, tiek Paslaugų direktyvos srityse buvo teikti pasiūlymai ir pastabos šiems nacionaliniams teisės aktų projektams:

- 2009 m. sausio 12 d. Nr. XI-130 Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 4, 6, 7, 8, 10, 17, 18, 24 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo (Žin., Nr. 10-352); 2009 m. sausio 12 d. Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 13, 16, 24 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XI-136 (Žin., 2009, Nr. 10-358); 2009 m. liepos 17 d. Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 6, 7, 10, 14, 23, 25 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XI-353 (Žin., 2009, Nr. 91-3913); Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 3 ir 10 straipsnių pakeitimo ir 13, 16 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo ir poįstatyminių teisės aktų projektams;
- 2009 m. sausio 12 d. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 39 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XI-131 (Žin., 2009, Nr. 10-353); 2009 m. kovo 19 d. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 2, 5, 6, 43, 44 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XI-198 (Žin., 2009, Nr. 38-1437); 2009 m. liepos 15 d. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 42, 44 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymo Nr. XI-345 (Žin., 2009, Nr. 91-3912); 2009 m. gruodžio 22 d. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 2, 5, 6, 10, 14, 22, 23, 24, 25, 28, 32, 36, 38, 39, 41, 43, 44, 45 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42(1) straipsniu įstatymo Nr. XI-641 (Žin., 2009, Nr. 154-6962) ir poįstatyminių teisės aktų projektams;
- 2009 m. sausio 12 d. Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 6, 7, 8, 13, 15, 18, 21, 26, 29, 31, 33 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XI-133 (Žin., 2009, Nr. 10-355); 2009 m. gegužės 12 d. Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 2, 15, 22,

32 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-250 (Žin., 2009, Nr. 61-2402); 2009 m. gruodžio 21 d. Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 2, 10, 12, 20, 21, 22, 27, 30, 37 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-592 (Žin., 2010, Nr. 1-6) ir poįstatyminių teisės aktų projektams.

Dalyvauta ES Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos (2007–2013 m.) „Pažangi energetika Europai 2“ veikloje – vykdytas informacijos stebėjimas, teikimas ir skleidimas suinteresuotiems asmenims, pagalba projektų partnerių paieškoje, dalyvavimas PEE vadybos komiteto „Pažangi energetika Europai“ programos posėdžiuose Briuselyje, pastabų teikimas 2009 m. darbo programai. 2009 metais paraiškas finansavimui iš minėtos programos gauti 34 projektams pateikė 27 Lietuvos ūkio subjektai. Pripažinti tinkamais finansuoti buvo 8 projektai, kuriuose dalyvauja 6 Lietuvos ūkio subjektai. Šiems projektams įgyvendinti numatytos lėšos yra 42,57 mln. Lt, galima ES parama iki 31,93 mln. Lt. Iš šios sumos Lietuvos ūkio subjektams numatytos lėšos yra 2,59 mln. Lt, galima ES parama iki 1,94 mln. Lt.

Teikti pasiūlymai ir konsultacijos savivaldybių atstovams, energetikos įmonėms ir kitiems suinteresuotiems asmenims 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos energetikos priemonių reglamentavimo ir įgyvendinimo klausimais. 2009 metais rengta ir tikslinta informacija dėl 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšų energetikos priemonėms panaudojimo ir galimo perskirstymo pagal šias priemones:

- „Energijos gamybos efektyvumo didinimas“ – buvo pradėta įgyvendinti 11 projektų, kuriems skirta 57 mln. Lt parama;
- „Atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimas energijos gamybai“ – 15 projektų, kuriems skirta 145,8 mln. Lt parama;
- „Šilumos tiekimo sistemų modernizavimas ir plėtra“ – 22 projektai, kuriems skirta 53,5 mln. Lt parama;
- „Elektros skirstymo sistemos modernizavimas ir plėtra“ – 5 projektai, kuriems skirta 35,6 mln. Lt parama;
- „Elektros perdavimo sistemos modernizavimas ir plėtra“ – 2 projektai, kuriems skirta 43,3 mln. Lt parama.

Programos uždavinys: 1.2. Didinti energijos tiekimo patikimumą ir saugumą.

Siekiant diversifikuoti šalies apsirūpinimą energijos ištekliais ir nagrinėjant suskystintų gamtinių dujų importo terminalo projekto įgyvendinimo galimybes, buvo užbaigta suskystintų gamtinių dujų importavimo terminalo statybos Lietuvoje galimybių studija.

Baltijos jūros valstybių tarybos regiono bendradarbiavimo energetikos klausimais struktūros BASREC, kurios veikloje dalyvauja ir Lietuva, o 2009 m. liepos 1 d. – 2010 m. birželio 30 d. laikotarpiu jai ir pirmininkauja, narės parengė ir išsiuntė pareiškimą Kopenhagoje vykusiai Jungtinių Tautų klimato kaitos konferencijai, kuriame patvirtino savo politinę valią įgyvendinti pasaulio klimato kaitos išipareigojimus.

Vykdam priemonę „Neelektrofikuotų sodybų prijungimo prie elektros tinklų projektų parengimas“, buvo paskelbtas kvietimas teikti paraiškas nuo elektros skirstomojo tinklo nutolusių vartotojų (t.y. neelektrofikuotų sodybų) prijungimo prie elektros tinklų projektų parengimo finansavimui iš Nacionalinės energetikos strategijos (toliau – NES) įgyvendinimo programos lėšų. Buvo gautos ir įvertintos 80 paraiškų. NES įgyvendinimo programos Priežiūros komisijos posėdyje rekomendavus Energetikos ministru skirti lėšas 80 pareiškėjų projektams įgyvendinti, buvo patvirtintas Energetikos ministro įsakymas „Dėl lėšų projektams, siekiantiems gauti lėšų projektų veiklai finansuoti iš Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo programos, skyrimo“. 2009 m. buvo parengti visų 80 sodybų prijungimo prie elektros tinklų projektai.

Programos tikslas (2): Didinti energijos išteklių ir energijos vartojimo efektyvumą, atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą visose šalies ūkio srityse.

Programos uždavinys: 2.1. Didinti energijos išteklių ir energijos vartojimo efektyvumą.

Siekiant didinti energijos išteklių ir energijos vartojimo efektyvumą ir įgyvendinant 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/32/EB dėl energijos galutinio vartojimo efektyvumo ir energetinių paslaugų, panaikinančios Tarybos direktyvą 93/76/EEB, nuostatas, parengtas, suderintas su suinteresuotomis institucijomis ir patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. balandžio 10 d. įsakymas Nr. 1-33 „Dėl Valstybės mastu sutaupyto energijos kiekio skaičiavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 43-1695).

Rengta energijos vartojimo efektyvumo stebėsenos valstybės mastu ataskaita.

Parengtas, suderintas su suinteresuotomis institucijomis ir patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. spalio 29 d. įsakymas Nr. 1-195 „Dėl Savanoriškų susitarimų sudarymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 133-5803).

Parengti pasiūlymai dėl energijos vartojimo efektyvumo didinimo tikslų nustatymo energetikos įmonėms. Parengtas sutarties projektas.

Parengtas, suderintas su suinteresuotomis institucijomis ir patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. gegužės 26 d. įsakymas Nr. 1-75 „Dėl Energijos vartojimo pastatuose, technologiniuose procesuose ir įrenginiuose audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, technologiniuose procesuose ir įrenginiuose auditą atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 64-2576).

Parengtas, suderintas su suinteresuotomis institucijomis ir patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. liepos 27 d. įsakymas Nr. 1-118 „Dėl Specializuotus energijos vartojimo auditorių mokymo kursus rengti pageidaujančių mokymo įstaigų pateiktų paraiškų vertinimo“.

Atlikta studija „Nacionalinės energijos vartojimo efektyvumo didinimo 2006–2010 metų programos įgyvendinimo analizė ir pasiūlymų dėl šios programos ir jos įgyvendinimo priemonių 2011–2015 metams parengimas“.

Parengti atsakymai į Europos Komisijos pateiktą klausimyną dėl direktyvos 2006/32/EB perkėlimo į nacionalinę teisę. Užpildytas ir Europos Komisijos Energijos efektyvumo skyriui pateiktas Klausimynas dėl duomenų buvimo, sutaupyto energijos kiekio įvertinimo metodų ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių.

Parengtos ir pateiktos pastabos Europos Komisijos parengtam sutaupyto energijos kiekio skaičiavimo metodikos projektui. Pasirengta ir dalyvauta dviejuose Europos Komisijos Energijos paklausos valdymo komiteto posėdžiuose, kuriuose buvo nagrinėjama harmonizuota sutaupyto energijos kiekio skaičiavimo metodika. Taip pat dalyvauta ES Energijos paklausos valdymo komiteto sutaupyto energijos kiekio skaičiavimo „nuo bendro prie atskiro“ ir „nuo atskiro prie bendro“ metodų darbo grupių 4 posėdžiuose.

Parengti ir pateikti atsakymai į Europos Komisijos pateiktus klausimynus dėl energetinių paslaugų įmonių (ESCO) veiklos Lietuvos Respublikoje ir apie energijos vartojimo efektyvumo priemonių finansavimą Lietuvos Respublikoje.

Parengta ir pateikta Europos Tarybos Energetikos darbo grupei 11 Lietuvos pozicijų dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl su energija susijusių gaminių sunaudojamos energijos ir kitų išteklių nurodymo ženklinant gaminį ir apie jį pateikiant standartinę informaciją (nauja redakcija) projektų.

Parengti ir derinti su suinteresuotomis institucijomis Lietuvos pozicijų dėl Komisijos direktyvos dėl buitinių prietaisų (televizorių, buitinių šaldymo prietaisų, indaplovių ir skalbimo mašinų) energijos sunaudojimo parodymo ženklinant, įgyvendinančios ir keičiančios Tarybos direktyvą 92/75/EEB, projektai.

Parengti ir derinti su suinteresuotomis institucijomis Lietuvos pozicijos COREPER posėdžiui dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, nustatančios ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą, taip pat pozicijos neformalios Energetikos ministrų tarybos posėdžio klausimams „Galimybės siūlomos, randant sinergiją tarp klimato kaitos, energetikos ir eko-efektyvumo, inovacijų ir konkurencingumo politikų. Veiksmai klimato, finansinės ir ekonominės krizės metu“ ir „Naujojo Energijos vartojimo efektyvumo veiksmų plano turinys“, rengta medžiaga posėdžiui.

Programos uždavinys: 2.2. Didinti vietinių, atsinaujinančių ir atliekinių energijos išteklių naudojimą.

Siekiant atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo visose šalies ūkio srityse plėtros, parengtas, suderintas su suinteresuotomis institucijomis, pateiktas Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičiančios bei vėliau panaikinančios Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB (OL 2009 L 140, p. 16) perkėlimo į nacionalinę teisę planas.

Rengtos ir teiktos pastabos Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo veiksmų plano modeliui, įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičiančią bei vėliau panaikinančią Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB.

Parengtas ir Europos Komisijai pateiktas Nacionalinio atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros 2010–2020 metų prognozių dokumentas.

Sudaryta tarpinstitucinė darbo grupė Lietuvos atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimo 2010–2020 metų veiksmų plano projektui parengti. Organizuoti 3 darbo grupės posėdžiai. Dalyvauta Nacionalinių atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų planų autorių seminare, kuriame pristatyta padėtis Lietuvoje.

Rengtas ir redaguotas Atsinaujinančių energijos išteklių įstatymo projektas, dalyvauta projekto darbo grupės posėdžiuose ir pasitarimuose.

Parengtas ir Europos Komisijai pateiktas Lietuvos Respublikos pranešimas, įgyvendinant 2001 m. rugsėjo 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/77/EB dėl elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, rėmimo vidaus elektros rinkoje 3 straipsnio 3 dalies reikalavimus.

Aktyviai dalyvauta naujai sukurtos Tarptautinės atsinaujinančių išteklių energijos agentūros (IRENA) veikloje. Organizuotas IRENA laikinojo generalinio direktoriaus rinkimo komiteto darbas. Organizuotas, prarastas laikinojo generalinio direktoriaus rinkimo komiteto posėdis. Parengta posėdžio apžvalga ir protokolas, nagrinėti skundai, rengti ir teikti į juos atsakymai. Parengta, derinta su komiteto nariais ir pateikta IRENA valstybėms steigėjoms laikinojo generalinio direktoriaus nominacijų apžvalga.

Parengtos ir derintos su suinteresuotomis institucijomis 3 LR pozicijos dėl Komisijos Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Tarptautinės atsinaujinančiosios energijos agentūros (IRENA) statuto pasirašymo Europos Bendrijos vardu.

Parengta ir derinta su suinteresuotomis institucijomis LR pozicija COREPER dėl Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičiančios bei vėliau panaikinančios Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB (Teisės akto priėmimas).

Atlikta studija „Šalies savivaldybėse esamų atsinaujinančių energijos išteklių (biokuro, hidroenergijos, saulės energijos, geoterminės energijos) ir komunalinių atliekų panaudojimas energijai gaminti“.

Programos uždavinys: 2.3. Vykdyti informavimo ir švietimo veiklą efektyvaus energijos vartojimo, vietinių, atsinaujinančių ir atliekinių energijos išteklių naudojimo klausimais.

Vykdytas informacinis ir švietėjiškas darbas efektyvaus energijos vartojimo, vietinių ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo klausimais.

Parengti ir skaityti 3 pranešimai seminaruose ir konferencijose atsinaujinančių energijos išteklių ir darnios statybos, atsinaujinančių energijos išteklių vartojimo plėtos, aktualijų bei perspektyvų Lietuvoje klausimais.

Duoti interviu radijo stoties Opus3 laidai „Dienos pulsas“ apie Europos Komisijos reglamento, kuriuo įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/32/EB nustatomi nekryptinių buitinių lempų ekologinio projektavimo reikalavimai, projektą bei LRT laidai „Šiandien“ dėl kaitrinių lempučių išėmimo iš rinkos ir taupiąjų lempučių naudą.

Teikta informacija žurnalams „Meisteris ir Margarita“, „Veidas“, dienraščiams „Klaipėda“, „Panevėžio balsas“, „Valstiečių laikraštis“, „15 minučių“ apie kaitrinių lempučių išėmimą iš rinkos bei taupiąjų lempučių naudą.

Teikta informacija apie energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo didinimo skatinimą ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą Lietuvos Respublikos institucijoms, Europos Sąjungos institucijoms, Lietuvos atstovybei Europos Sąjungoje, užsienio šalių ekspertams, žiniasklaidai.

Naujais duomenimis pildyta Laipsnių dienų skaičiuoklė, patalpinta valstybės įmonės Energetikos agentūros interneto svetainėje www.ena.lt.

Programos tikslas (3): Kontroliuoti priemonių, būtinų branduolinės saugos lygiui užtikrinti, įgyvendinimą eksploatuojant Ignalinos AE ir rengiantis jos uždarymui.

Programos uždavinys: 03.01 Užtikrinti saugų Ignalinos AE eksploatavimą ir pasirengti eksploatavimo nutraukimui.

Mažinant ministerijai skirtus asignavimus, šio uždavinio priemonių vykdymui nebuvo skirta lėšų ir priemonės buvo vykdomos iš bendrųjų asignavimų.

Programos uždavinys: 03.02 Dalyvauti Tarptautinės atominės energetikos agentūros (TATENA) ir Pasaulinės branduolinės energetikos naujienų agentūros (NucNet) veikloje.

TATENA – Jungtinių Tautų nepriklausoma tarptautinė organizacija, įkurta 1957 metais. TATENA laikoma pasauliniu bendradarbiavimo branduolinėje srityje centru. Ji propaguoja saugių branduolinių technologijų taikymą taikiems tikslams. Pagrindinės TATENA veiklos sritys yra trys: sauga ir saugumas, mokslas ir technologijos, garantijos ir verifikavimas (branduolinio ginklo neplatinimas). TATENA nare Lietuva tapo 1993 metais.

Aukščiausias TATENA Valdymo organas yra kasmet sušaukiama Generalinė konferencija, kurioje dalyvauja visos šalys narės. Joje tvirtinami esminiai organizacijos veiklos sprendimai (Generalinis direktorius, metinė veiklos ataskaita, biudžetas, renkami Valdytojų tarybos nariai, tvirtinami nauji organizacijos nariai, tvirtinami TATENA Statuto pakeitimai ir pan.). Lietuvos delegacija 2009 metų rugsėjo 14-18 dienomis dalyvavo 53-osios TATENA Generalinės konferencijos darbe, perskaitytas nacionalinis pranešimas.

Nuo pat narystės TATENA pradžios Lietuva dalyvauja techninio bendradarbiavimo programoje – vykdo nacionalinius techninio bendradarbiavimo projektus bei dalyvauja regioniniuose ir tarpregioniniuose techninio bendradarbiavimo projektuose. Naudojantis TATENA techninio bendradarbiavimo programa, sustiprinta branduolinės saugos ir radiacinės saugos reguliatorių infrastruktūra, radioaktyviųjų atliekų tvarkymas, apmokyta nemažai specialistų branduolinės energetikos srityje. 2009 metais buvo vykdomi penki nacionaliniai projektai (vienas iš jų – „Privalomos programos radioaktyviųjų atliekų ir eksploatavimo nutraukimo metu susidarančių atliekų tvarkymui esančioje ir naujoje atominėje elektrinėje

sudarymas“ pradėtas 2009 metais), dalyvaujama trisdešimt dvejuose regioniniuose projektuose. Be to, TATENA padeda Lietuvai naujos AE statybos projekto vykdyme.

Siekiant operatyviai informuoti apie naujausius įvykius ir pasiekimus branduolinės energetikos srityje, Energetikos ministerija prenumeruoja ir platina suinteresuotoms institucijoms (Lietuvos energetikos institutas, Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija, Visagino atominė elektrinė, etc.) elektroninį Pasaulinės branduolinės energetikos naujienų agentūros (NucNet) leidinį.

Programos uždavinys: 03.03 Užtikrinti saugų radioaktyviųjų atliekų tvarkymą ir kapinynų eksploatavimą.

2009 m. įgyvendintos Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūros (RATA) veiklos programos priemonės. RATA vykdė uždarytos Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos (toliau – Maišiagalos saugykla) aplinkos stebėseną. RATA darbuotojai parengė Maišiagalos saugyklos skystųjų radioaktyviųjų atliekų sutvarkymo aprašą, aprašantį skystųjų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo technologiją, darbo vietą, darbuotojų radiacinę saugą ir individualiosios apšvitos kontrolę, naudojamų prietaisų ir spec. drabužių dezaktyvavimą, skystųjų radioaktyviųjų atliekų pakrovimą ir transportavimą, suderino su įgaliotomis institucijomis ir gavo leidimą vežti radioaktyvias atliekas. RATA 2009 m. pateikė VATESI uždarytos Maišiagalos saugyklos aplinkos monitoringo programos ir Licencijos Nr. 2/2006 galiojimo sąlygų vykdymo 2008 m. II-ojo ir 2009 m. I-ojo pusmečio ataskaitas, kuriose pateikti monitoringo programos vykdymo rezultatai ir informacija apie Licencijos galiojimo sąlygų vykdymą bei saugyklos priežiūrą. Parengta ir išleista RATA 2008 m. veiklos ataskaita lietuvių ir anglų kalbomis (ataskaita išplatinta suinteresuotoms institucijoms ir organizacijoms, patalpinta RATA internetinėje svetainėje). Širvintų rajono bendruomenė informuota apie Maišiagalos saugyklos radiacinę saugą ir joje atliktus saugos gerinimo darbus išleidžiant lankstinukus, kurie buvo išplatinti Širvintų rajono savivaldybėje, seniūnijose, švietimo įstaigose ir laikraščių redakcijose.

Gautų rezultatų palyginimas su numatytais vertinimo kriterijais:

Rezultato:

1. Energijos transformavimo santykinų nuostolių sumažėjimas, procentiniais punktais (planas 1, faktas 1).
2. Energijos transportavimo santykinų nuostolių sumažėjimas, procentiniais punktais (planas 0,1, faktas 0,1).
3. Energijos intensyvumo sumažėjimas, procentais (planas 1, faktas 1).
4. Vietinių ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo padidėjimas, procentiniais punktais (planas 1, faktas 1).
5. Ignalinos AE II bloko licencijos eksploatavimui galiojimas, procentais (Ignalinos AE II bloko branduolinės saugos lygio atitiktis eksploatavimo licencijoje nustatytoms sąlygoms) (planas 100, faktas 100).

Produkto:

1. ES teisės aktų, kuriems rengiami pasiūlymai, skaičius, vnt. (planas 5, faktas 5).
2. Programų ir (arba) fondų, dėl kurių veiklos planavimo ir įgyvendinimo teikti pasiūlymai ir konsultacijos, skaičius, vnt. (planas 2, faktas 2).
3. Pasiūlymų dėl energetikos ūkio plėtros skaičius, vnt. (planas 1, faktas 1).
4. Bendrai parengtų Baltijos ir (arba) Baltijos jūros valstybių dokumentų skaičius, vnt. (planas 1, faktas 1).
5. Parengtų energijos išteklių ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo programų, studijų, teisės aktų ir jų projektų, taip pat įgyvendintų priemonių ir projektų skaičius, vnt. (planas 5, faktas 5).

6. Parengtų vietinių, atsinaujinančių ir atliekinių energijos išteklių naudojimo programų, studijų, teisės aktų ir jų projektų, taip pat įgyvendintų šiuos išteklius naudojančių priemonių ir projektų skaičius, vnt. (planas 5, faktas 5).

7. Parengtų ir išleistų brošiūrų, bukletų ir kitų leidinių, taip pat televizijos ir radijo laidų, straipsnių žiniasklaidos priemonėse, organizuotų seminarų, konkursų, parodų skaičius, vnt. (planas 10, faktas 10).

8. Ignalinos AE I ir II blokų eksploatavimo nutraukimo programos įgyvendinimo priemonių vykdymas, vnt. (planas 1, faktas 1).

9. Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo teisės aktų paketo parengimas, proc. (planas 33, faktas 33).

10. Ignalinos AE I ir II blokų eksploatavimo nutraukimo programos įgyvendinimo priemonių plano parengimas, vnt. (planas 1, faktas 0)¹.

11. TATENA patvirtintų techninio bendradarbiavimo programos nacionalinių projektų Lietuvai skaičius, vnt. (planas 5, faktas 5).

12. TATENA patvirtintų techninio bendradarbiavimo regioninių projektų, kuriuose dalyvauja Lietuva, skaičius, vnt. (planas 32, faktas 32).

13. Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos aplinkos stebėsenos ataskaitų skaičius, vnt. (planas 4, faktas 4).

14. Įgyvendintų VATESI išduotų licencijų vykdyti Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos priežiūrą sąlygų, gerinant fizinę ir radiacinę saugą, skaičius, vnt. (planas 2, faktas 2).

15. Visuomenės informavimo radioaktyviųjų atliekų tvarkymo klausimais priemonių skaičius, vnt. (planas 2, faktas 2).

3) Specialioji Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programa (kodas 01.721)

Programos tikslas: Efektyviai administruojant specialiąją Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programą, tęsti pasirengimą saugiai nutraukti Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimą.

Programos uždavinys: Įgyvendinti Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo projektus, administruojamus Lietuvoje.

Vykdam programą 2009 m. buvo toliau įgyvendinami projektai, finansuojami iš 2004–2006 m. Ignalinos programos, taip pat pradėti įgyvendinti 2007–2013 m. Ignalinos programos lėšomis finansuojami projektai.

Pagal projektą „Ignalinos AE I bloko saugus išlaikymas 2009 m.“ buvo užtikrinamas I bloką aptarnaujančių Ignalinos AE darbuotojų išlaikymas, projekto „Parama Ignalinos AE eksploatacijos nutraukimo tarnybai 2009 m.“ lėšomis buvo užtikrinama šios tarnybos veikla. Toliau rengiami atskirų Ignalinos AE pastatų ir įrengimų dezaktyvavimo ir išmontavimo projektiniai dokumentai; stiprinami Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos ir Radiacinės saugos centro administraciniai gebėjimai, tęsiamas Visagino šildymo sistemos modernizavimas ir elektros tinklų renovavimas, labai mažo aktyvumo radioaktyviųjų atliekų kapinyno įrengimas; pradėti įgyvendinti energijos efektyvumo didinimo projektai Ignalinos AE regiono savivaldybėse – skiriamos lėšos visuomeninės paskirties pastatų atnaujinimui.

---

¹ Siekiant Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo programos 3 tikslo 1 uždavinio nebuvo formaliai parengtas numatytas Ignalinos AE I ir II blokų eksploatavimo nutraukimo programos įgyvendinimo priemonių planas. Tačiau tai neturėjo įtakos siekiant programos 3 tikslo rezultato – Ignalinos AE II bloko licencijos eksploatavimui galiojimo, nes Ignalinos AE I ir II blokų eksploatavimo nutraukimo programos įgyvendinimo priemonės buvo vis tiek vykdomos, net ir nesant jas formalizuojančiam planui. Planuojama atnaujintą Ignalinos AE I ir II blokų eksploatavimo nutraukimo programos įgyvendinimo priemonių planą patvirtinti 2010 m. III ketvirtį.

2009 m. spalio 12 d. Europos Komisija priėmė sprendimą Nr. K(2009)7614 dėl papildomo Bendrijos finansavimo Bohunice, Ignalinos ir Kozloduy eksploatavimo nutraukimo paramos programoms. Šiuo sprendimu buvo patvirtintas 2009 m. Jungtinis programavimo dokumentas Ignalinos programai. 2009 m. Ignalinos programai buvo skirta 118,5 mln. eurų, iš jų 36 mln. eurų skirta kaip įnašas į Tarptautinį Ignalinos eksploatavimo nutraukimo rėmimo fondą, kurį administruoja Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, o 82,5 mln. eurų skirti finansuoti projektus, tiesiogiai administruojamus Lietuvos institucijų.

Gautų rezultatų palyginimas su numatytais vertinimo kriterijais:

Rezultato:

1. Eksploatavimo nutraukimo projektų, įgyvendinant IAE eksploatavimo nutraukimo programą, skaičius (planas 20, faktas 20).

Produkto:

1. Galutinio eksploatavimo nutraukimo plano vykdymas, proc. (planas 30 proc., faktas 30 proc.).

2. Projektus įgyvendinančių institucijų (paramos gavėjų) skaičius (planas 9, faktas 9).

4) Specialioji pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės programa (kodas 01.5022)

Programos tikslas: Pasirengti sutvarkyti ir palaidoti radioaktyvias atliekas Lietuvoje.

Programos uždavinys: Ugdyti valstybės įmonės Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūros (RATA) kompetenciją mažo ir vidutinio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų laidojimo srityje.

Vykdam programą 2009 m. buvo baigtas įgyvendinti Europos Sąjungos finansuotas Pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės projektas Nr. 2006/018-183-03-02 „Institucijos gebėjimų lavinimas mažo ir vidutinio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų laidojimo srityje“. Projektą įgyvendino Lietuvos – Šveicarijos įmonių konsorciumas (UAB „Vilnius Consult“, CSD ir NAGRA).

Įgyvendinant šį projektą RATA specialistai kvalifikaciją kėlė Japonijos, Ispanijos, Šveicarijos, Vokietijos atominėse elektrinėse, radioaktyviųjų atliekų kapinyuose bei radioaktyvias atliekas tvarkančiose įmonėse, kur praktinių užsiėmimų metu susipažino su šiose įmonėse naudojamais radioaktyviųjų atliekų tvarkymo metodais ir įranga.

Vilniuje, Miuncheno technikos universiteto Radiochemijos institute ir Paul Scherrer institute (Šveicarija) RATA darbuotojai išklauė teorinį kursą paviršinių mažo ir vidutinio aktyvumo trumpaamžių radioaktyviųjų atliekų kapynų eksploatavimo, radioaktyviųjų atliekų tvarkymo, atliekų pakuočių kokybės užtikrinimo ir kontrolės klausimais. Po teorinių ir praktinių mokymų RATA darbuotojams buvo įteikti kvalifikacijos kėlimo sertifikatai, keturiems iš jų suteikiantys teisę mokyti radioaktyvias atliekas tvarkančius darbuotojus.

Projektą įgyvendinęs įmonių konsorciumas, atlikęs Lietuvos gyventojų apklausą ir įvertinęs jų informuotumą apie radioaktyviųjų atliekų tvarkymą, parengė tolimesnio visuomenės informavimo strategiją bei pagamino visuomenės informavimo priemones: DVD filmą „Dirbame tam, kad gyventume saugioje aplinkoje“ ir brošiūrą „Sprendimas: palaidoti radioaktyvias atliekas“ (išleista lietuvių, anglų ir rusų kalbomis).

Gautų rezultatų palyginimas su numatytais vertinimo kriterijais:

Rezultato:

1. Pasirengimas laidoti mažo ir vidutinio aktyvumo radioaktyvias atliekas, proc. (planas 100 proc., faktas 100 proc.).

Produkto:

1. RATA apmokytų specialistų skaičius, vnt. (planas 10, faktas 10).
2. Įvykdytų visuomenės informavimo priemonių skaičius, vnt. (planas 2, faktas 2).

5) Specialioji valstybės naftos produktų atsargų kaupimo ir tvarkymo programa (kodas 01.87)

Programos tikslas: Sukaupti naftos produktų valstybės atsargas, įgyvendinant ES ir nacionalinės teisės reikalavimus.

Programos uždavinys: Tvarkyti sukauptas naftos produktų valstybės atsargas.

Priemonių vykdymas:

2008 m. gruodžio 23 d. priimtu LR naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo 4 ir 14 straipsnio pakeitimo įstatymu Nr. XI-115 buvo pakeisti reikalavimai naftos produktų valstybės atsargoms kaupiti ir tvarkyti. Nuo 2009 m. sausio 1 d. valstybės lėšomis turi būti kaupiama ir tvarkoma tiek naftos produktų atsargų, kad jų pakaktų ne mažiau kaip 30 dienų.

Įgyvendinant programos uždavinį buvo vykdomos šios priemonės: atsargų saugojimo, atnaujinimo, keitimo, perteklinių atsargų pardavimo organizavimas bei apskaita, 2009 m. gruodžio 31 d. valstybės lėšomis naftos produktų valstybės atsargų buvo sukaupta 30-čiai dienų, kas atitinka programos rezultato kriterijų.

Patvirtintų asignavimų panaudojimas

2009 metais Energetikos ministerijos programoms vykdyti buvo patvirtinta 393426,3 tūkst. litų (iš jų: ES lėšos – 213400 tūkst. litų, valstybės biudžeto lėšos bendrajam finansavimui užtikrinti – 13500 tūkst. litų, viršplaninės lėšos – 147320,4 tūkst. litų), panaudota – 99301,8 tūkst. litų (t.y. 25,2 proc.). Didžiausias lėšų nepanaudojimas buvo šiose programose:

1) Energetikos plėtros politikos formavimas ir įgyvendinimas (56,3 proc.). Atsižvelgiant į sunkią šalies ekonominę situaciją buvo imtasi visų taupymo priemonių, kad taupiai ir efektyviai būtų naudojamos biudžeto lėšos. Todėl laikinai buvo pristabdyti prekių, paslaugų pirkimai, mažiau buvo leidžiama vykti į komandiruotes, taupomi ir darbo užmokesčio asignavimai – nebuvo priimami nauji darbuotojai. 2009 m. patalpų panaudos sutartis su LR Ūkio ministerija dar nebuvo pasirašyta, todėl didelė dalis biudžeto lėšų buvo sutaupyta komunalinių, ryšių, eksploatacinių išlaidų bei kitų išlaidų eilutėse.

2) Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimas (73 proc.). Visos programos lėšos buvo paskirstytos, tačiau dalis lėšų gavėjų taupė lėšas (mažino darbuotojų skaičių, nemokėjo premijų, mažiau leido į komandiruotes, kvalifikacijos kėlimo kursus). Neelektifikuotų sodybų prijungimo prie elektros tinklų projekto parengimas įvykdytas mažesnėmis lėšų sumomis negu buvo planuota, nes esant sunkiai ekonominei situacijai atpigo projektavimo darbų paslaugas.

3) Specialioji Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programa (22,5 proc.). EK sprendimai nustato, kad ES lėšos gali būti naudojamos 7 metus nuo jų skyrimo datos, o ES lėšomis finansuojamų projektų trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai, todėl nepanaudotos lėšos bus įsisavintos vėlesniuose projektų vykdymo etapuose. Atitinkamai nepanaudota dalis lėšų, kurios buvo numatytos kofinansuoti Ignalinos AE regiono savivaldybių įgyvendinamus energijos efektyvumo didinimo projektus. Jos bus panaudotos 2010 metais.

Papildoma informacija apie kiekvienai programai skirtų lėšų panaudojimą pateikta šios ataskaitos 2 priede „2009 m. vykdytoms programoms patvirtintų ir panaudotų asignavimų suvestinė“.

IV. ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO INSTITUCIJOS VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS

Energetikos ministerija artimiausiu laikotarpiu svarbiausiais išskiria šiuos darbus: a) Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimas; b) strateginių projektų elektros srityje įgyvendinimas: nauja Visagino atominė elektrinė, elektros jungtys su Švedija („NordBalt“) ir Lenkija („LitPol Link“); c) elektros energetikos ir gamtinių dujų rinkos restruktūrizavimas pagal Trečiąjį ES energetikos paketą; d) atsinaujinančių energijos išteklių plėtra ir energijos efektyvumo didinimas.

Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimas ir elektrinės įrenginių demontavimas – sudėtingas ir labai atsakingas procesas, kuris truks iki 20 metų. Proceso sudėtingumas ir svarba reikalauja sustiprinti Ignalinos atominės elektrinės uždarymo veiklos priežiūrą ir uždarymui skirtų lėšų efektyvų įsisavinimą. Todėl Energetikos ministerija sieks užtikrinti panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų saugyklos statybos savalaikius darbus.

Uždarius Ignalinos atominę elektrinę, esminiu uždaviniu tampa patikimas apsirūpinimas elektros energija savo ir regiono poreikiams. 2010 metais planuojama pasirinkti strateginį investuotoją ir kartu su juo spręsti atominės elektrinės optimalios galios ir vienietinės bloko galios klausimus atsižvelgiant tiek į elektros rinkos poreikius, tiek į naujos atominės elektrinės suderinamumą su kitais Lietuvos strateginiais energetikos tikslais.

Kol bus įgyvendintas naujos atominės elektrinės projektas, Lietuvos elektros energetikos sektorius bus didžia dalimi priklausomas nuo dujas deginančių elektrinių, o pastarosios – nuo patikimo jų tiekimo. Taigi strategiškai svarbu užsitikrinti alternatyvius apsirūpinimo dujomis būdus. Tam 2010 metais bus atlikti Syderių vietovės tinkamumo gamtinių dujų saugyklos statybai geologiniai, geofiziniai tyrimai, o taip pat įvertintos suskystintų gamtinių dujų importo į Lietuvą galimybės.

Esminei Lietuvos energetikos problemai – energetinei izoliacijai – spręsti reikalingas ir infrastruktūrinių energetinių jungčių su ES energetikos rinka sukūrimas. Lietuvos energetinės jungtys su Švedija („NordBalt“) ir Lenkija („LitPol Link“) šiuo požiūriu yra svarbiausi projektai. 2010 metais ketinama pasirinkti „NordBalt“ kabelio ir keitiklių projektavimo, gamybos ir statybos rangovus, o elektros jungčiai su Lenkija – parengti teritorinius planavimo ir poveikio aplinkai vertinimo dokumentus.

Energetikos sektoriuje yra labai patogi terpė susiformuoti natūralioms monopolijoms. Todėl ES konkurencijai didinti 2009 metais priėmė Trečiąjį energetikos dokumentų paketą, kuris numato per kelerius metus atskirti elektros ir dujų energetikos įmonių energijos generavimo, perdavimo ir skirstymo veiklas nuosavybės pagrindu (angl. *ownership unbundling*). 2010 metais Energetikos ministerija parengs veiksmų planą ir pateiks siūlymus teisės aktų projektams dėl Lietuvos elektros energetikos sektoriaus pertvarkymo ir optimizavimo atskiriant elektros gamybos, perdavimo ir skirstymo veiklas, taip pat bus pateikti teisės aktų projektai dėl veiklų atskyrimo dujų sektoriuje.

Atsinaujinantys energijos išteklių ir energijos vartojimo efektyvumas – viena efektyviausių ilgalaikių priemonių mažinti didelę Lietuvos priklausomybę nuo iškastinio kuro. Energetikos ministerija sieks, kad 2010 metai taptų atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo proveržio metais didinant jų naudojimą ir padedant tvirtus pagrindus tolesnei atsinaujinančių energijos išteklių sektoriaus plėtrai (dalyvaujant rengiant Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo projektą, Nacionalinę atsinaujinančių energijos išteklių plėtros strategiją ir jos įgyvendinimo 2010–2015 metais priemonių planą). Siekiant didinti energijos vartojimo efektyvumą 2010 metais bus parengta Nacionalinė energijos vartojimo efektyvumo didinimo 2011–2015 metų programa. Be to, bus stengiamasi ugdyti visuomenės suvokimą

apie vartojimo efektyvumo didinimo galimybes bei naudą ir taip vartotojus skatinti pakeisti energijos vartojimo elgseną neprastinant gyvenimo kokybės.

V. ĮSTAIGŲ PRIE MINISTERIJŲ (KURIŲ VADOVAI YRA LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS BIUDŽETO AŠIGNAVIMŲ VALDYTOJAI) VEIKLOS TRUMPA APŽVALGA

Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos

Pagrindinis Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos (toliau – Inspekcija) uždavinys – vykdyti Lietuvos energetikos objektų, energetikos (elektros, šilumos, dujų, naudojamų kurui, naftos ir jos produktų) įrenginių valstybinę kontrolę, siekiant užtikrinti patikimą, efektyvią ir saugią energijos išteklių ir energijos gamybą, tiekimą ir vartojimą bei kontroliuoti energijos išteklių valstybės ir rezervines atsargas.

2009 metų energetikos objektų bei energetikos įrenginių valstybinės kontrolės vykdymo programai finansuoti iš valstybės biudžeto buvo skirta 5551 tūkst. Lt. Specialioji programa, finansuojama iš biudžetinių įstaigų pajamų įmokų – 1300 tūkst. Lt. Faktiškos įmokos į valstybės biudžetą 1775,1 tūkst. Lt. Pajamų, gautų už teikiamas paslaugas, įmokų į biudžetą planas įvykdytas 136,5 proc. Investicijoms iš valstybės biudžeto gauta 50 tūkst. Lt. Už šias lėšas įsigytos papildomos licencijos dokumentų valdymo sistemos, kompiuterinė technika bei programinė įranga.

2009 m. gegužės 6 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 394 patvirtintas Inspekcijos etatų skaičius – 127, tačiau dėl asignavimų stygiaus darbo užmokesčio fonde 2009 metais buvo atleista 17 darbuotojų. 2009 metų pabaigoje Inspekcijoje dirbo 116 darbuotojų, iš jų 100 inžinieriai-inspektorai.

2009 metais Inspekcijos pareigūnai atliko šiuos pagrindinius darbus:

- Teisės aktų nustatyta tvarka atliko įmonių pasirengimo energetikos įrenginių eksploatavimo atestatui gauti 972 įmonių patikrinimus, išdavė 1124 atestatus ir papildė 44 anksčiau išduotus atestatus, o taip pat atliko 432 šiuose atestatuose nustatytos veiklos sąlygų laikymosi patikrinimus;

Elektros energetikos sektoriuje dauguma atestatų išduota įmonėms, pageidaujančioms eksploatuoti elektros įrenginius iki 1000 V bei specialiuosius elektros įrenginius.

Šilumos sektoriuje dauguma atestatų išduota įmonėms, pageidaujančioms verstis vandens šildymo katilų, šilumos tinklų iki 100 mm sąlyginio skersmens remontu, bandymais ir matavimais, technine priežiūra, šilumokaičių ir šilumos punktų eksploatavimu.

Dujų sektoriuje dauguma atestatų išduota suskystintų naftos dujų pilstymo stočių, pilstymo postų technologinio valdymo bei techninės priežiūros darbams, gamtinių dujų skirstomųjų dujotiekių vamzdynų ir įrenginių remonto, technologinio valdymo, techninės priežiūros, bandymo darbams, pastatų vidaus dujotiekių ir dujas deginančių įrenginių automatikos, apskaitos ir valdymo sistemų eksploatavimo darbams.

- Įvertino 80 projektavimo ir statybos įmonių, pageidaujančių vykdyti specialiuosius energetikos objektų ir įrenginių projektavimo bei statybos-montavimo darbus, pasiruošimą šiems darbams vykdyti ir pateikė išvadas Aplinkos ministerijos įmonių atestavimo komisijai bei kompetencijos ribose atliko Aplinkos ministerijos atestatuose nustatytų veiklos sąlygų laikymosi 107 patikrinimus;
- Nustatyta tvarka kontroliuodami energetikos objektų, energetikos įrenginių eksploatavimą, techninę saugą, energijos ir energijos išteklių gamybos, perdavimo,

paskirstymo, tiekimo patikimumą bei vartojimo efektyvumą, atliko 4417 objektų energetikos įrenginių techninės būklės patikrinimus, pagal Administracinių teisės pažeidimų kodeksą surašė 424 protokolus, už energetikos įrenginių eksploatavimo taisyklių pažeidimus 40 kartų sustabdė darbus ir nurodė išjungti 55 energetikos įrenginius, kurių būklė kėlė realų pavojų žmonėms, turtui ar aplinkai;

- Pagal savo kompetenciją atliko 174 patikrinimus, kaip laikomasi norminiuose teisės aktuose (normatyviniuose dokumentuose) nustatytų statinių saugos ir paskirties reikalavimų įrengiant (statant) ir rekonstruojant energetikos objektus ir įrenginius;
- Patikrino, ar efektyviai gaminama, skirstoma, tiekama ir vartojama elektros, šilumos energija bei kurui skirtos dujos 665 objektuose. Analizavo energetikos įmonių energijos išteklių ir energijos vartojimo efektyvumą bei rengė rekomendacijas darbui šiais klausimais pagerinti;
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro nustatyta tvarka pagal savo kompetenciją 38368 kartus naujuose ar rekonstruotuose objektuose patikrino energetikos statinių ir kitų statinių su energetikos inžinerinėmis sistemomis ir energetikos įrenginiais atitiktį projektui, nustatė, ar tinkamai įvykdyti statinio projekto sprendimai, kurie lemia statinio atitiktį esminiams reikalavimams, ir įvertino statinio tinkamumą naudoti. Skyrė energetikos inžinerinių statinių pripažinimo tinkamais naudoti komisijas, joms pirmininkavo, prireikus dalyvavo kitų institucijų sudarytų statinių pripažinimo tinkamais naudoti komisijų darbe;
- Atestavo ar dalyvavo atestuojant 9828 asmenis, atsakingus už energetikos ūkį. Taip pat vykdytas įmonių, turinčių Inspekcijos išduotus energetikos įrenginių eksploatavimo atestatus, vadovų pavaduotojų atestavimas.
- Išankstine skundų nagrinėjimo ne teisme tvarka nagrinėjo skundus dėl energetikos objektų, įrenginių ir apskaitos priemonių gedimų, eksploatavimo, energijos kokybės reikalavimų, energijos apskaitos ir apmokėjimo už suvartotą energiją pažeidimų, avarijų, energijos tiekimo nutraukimo, sustabdymo ar ribojimo. Per 2009 metus ištyrė 647 įvairius skundus ir prašymus. Daugiausia nusiskundimų gauta dėl apmokėjimo už suvartotą elektros ar šilumos energiją. Pagrindinės elektros energijos vartotojų skundų temos: neteisėto elektros energijos tiekimo nutraukimo, techninių sąlygų išdavimo ir prijungimo prie veikiančių elektros tinklų tvarkos. Taip pat buvo skundžiamasi apsaugos taisyklių pažeidimais įrengiant elektros įrenginius bei dėl savavališko pasijungimo prie veikiančių elektros linijų. Pagrindinės šilumos sektoriaus skundų temos: patalpų šildymo ir karšto vandens kokybė, mokestis už karšto vandens cirkuliacinę šilumą, netinkamas apskaitos prietaisų eksploatavimas.
- Dalyvavo 27 nelaimingų atsitikimų, susijusių su energetikos įrenginiais, tyrime. Buitinių nelaimingų atsitikimų pagrindinės priežastys: saugos taisyklių eksploatuojant buitinius elektros įrenginius nepaisymas; neteisingas eksploatavimas, naudojant netvarkingą buitinę įrangą, elektros instaliaciją, neįvertinus el. įrenginių, turinčių įtampą pavojingumo prisilietimas prie srovinių dalių; savavališki veiksmai veikiančiuose, įtampą turinčiuose įrenginiuose; įrenginių senėjimas, izoliacijos kokybės praradimas.
- Inspekcijos pareigūnai ištyrė 16 avarijų ir sutrikimų, įvykusių energetikos įrenginiuose. Šių avarijų ir sutrikimų pagrindinės priežastys: remonto darbų defektai, įrenginių senėjimas, susidėvėjimas, įrenginių eksploatavimo taisyklių nežinojimas arba nesilaikymas, operatyvinių darbuotojų klaidos, nenumatytų procesų atsiradimas, stichinių reiškinių poveikis, gamybos instrukcijų ir kitų teisės aktų (normatyvinių dokumentų) reikalavimų nevykdymas, eksploatuojant įrenginius, projektavimo, konstravimo klaidos, gamybos defektai.
- Kontroliavo, kaip įpareigotos įmonės kaupia rezervines kuro atsargas ir naftos, naftos produktų valstybės atsargas. Buvo atlikti 104 energijos išteklių valstybės ir rezervinių

atsargų patikrinimai. Patikrinta 18 įmonių, įpareigotų kaupti naftos ir (ar) naftos produktų valstybės atsargas pagal Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymą.

Inspekcijos atliekami patikrinimai duoda teigiamų rezultatų. Patikrintos įmonės geriau komplektuoja, lavina ir atestuoja techninį personalą, geriau tvarko techninę dokumentaciją bei daugiau dėmesio skiria energetikos įrenginių saugiam, patikimam ir efektyviam eksploatavimui. Energetikos įmonėse pastebimas energijos nuostolių mažėjimas.

Papildoma informacija apie Valstybinės energetikos inspekcijos prie energetikos ministerijos programoms skirtų lėšų panaudojimą pateikta šios ataskaitos 3 priede „Įstaigų prie ministerijų (kurių vadovai yra Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų valdytojai) 2009 metais vykdytoms programoms patvirtintų ir panaudotų asignavimų suvestinė“.

Energetikos ministras

Arvydas Sekmokas

Ministerijos, Vyriausybės įstaigos, įstaigos prie ministerijos (kurios vadovas yra Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų valdytojas), apskrities viršininko, kitos Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingos valstybės institucijos ar įstaigos veiklos ataskaitos formos 1 priedas

**VERTINIMO KRITERIJŲ
(EFEKTO, REZULTATO IR PRODUKTO)
2009 M. SUVESTINĖ**

Mažinti priklausomybę nuo vienintelio išorinio energijos išteklių tiekėjo, sujungiant Lietuvos energetines sistemas su ES sistemomis, integruojantis į ES vidaus energijos rinką ir didinant energijos išteklių vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančių energijos išteklių dalį pirminės energijos išteklių balanse.

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
<i>Efektas:</i>				
1. Energijos vartojimo efektyvumo padidėjimas, procentais	E-01-01	1	1	100
2. Vietinių ir atsinaujinančių energijos išteklių dalis bendrame pirminės energijos išteklių balanse metų pabaigoje	E-01-02	12	12	100
<i>Rezultatas:</i>				
1. Parengtos ilgalaikių strateginio planavimo dokumentų naujos redakcijos, vnt.	R-01.01-01-01	1	1	100
2. Energijos transformavimo santykinų nuostolių sumažėjimas, procentiniais punktais	R-01.02-01-01	1	1	100
3. Energijos transportavimo santykinų nuostolių sumažėjimas, procentiniais punktais	R-01.02-01-02	0,1	0,1	100
4. Energijos intensyvumo sumažėjimas, procentais	R-01.02-02-01	1	1	100
5. Vietinių ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo padidėjimas, procentiniais punktais	R-01.02-02-02	1	1	100
6. Ignalinos AE II bloko licencijos eksploatavimui galiojimas, procentais (Ignalinos AE II bloko	R-01.02-03-01	100	100	100

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
branduolinės saugos lygio atitiktis eksploatavimo licencijoje nustatytoms sąlygoms)				
7. Ignalinos AE I ir II blokų pakeistos licencijos eksploatavimui galiojimas, procentais (Ignalinos AE I ir II blokų branduolinės saugos lygio atitiktis galutinai sustabdžius blokus licencijoje nustatytoms sąlygoms)	R-01.02-03-02	-	-	-
8. Eksploatavimo nutraukimo projektų, įgyvendinant IAE eksploatavimo nutraukimo programą, skaičius	R-01.721-01-01	20	20	100
9. Pasirengimas saugiam trumpaamžių radioaktyviųjų atliekų kapinyno projektavimui ir statybai, procentais	R-01.5022-01-01	100	100	100
10. Valstybės lėšomis sukauptų naftos produktų valstybės atsargų kiekio užtenka, dienoms	R-01.87-01-01	30	30	100
<i>Produkto:</i>				
1. Užsakyti ir atlikti mokslinių tyrimų darbai, vnt.	P-01.01-01-01-01	2	2	100
2. ES teisės aktų, kuriems rengiami pasiūlymai, skaičius, vnt.	P-01.02-01-01-01	5	5	100
3. Programų ir (arba) fondų, dėl kurių veiklos planavimo ir įgyvendinimo teikti pasiūlymai ir konsultacijos, skaičius, vnt.	P-01.02-01-01-02	2	2	100
4. Pasiūlymų dėl energetikos ūkio plėtros skaičius, vnt.	P-01.02-01-02-01	1	1	100
5. Bendrai parengtų Baltijos šalių ir (arba) Baltijos jūros valstybių dokumentų skaičius, vnt.	P-01.02-01-02-02	1	1	100
6. Parengtų energijos išteklių ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo programų, studijų, teisės aktų ir jų projektų, taip pat įgyvendintų priemonių ir	P-01.02-02-01-01	5	5	100

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
projektų skaičius, vnt.				
7. Parengtų vietinių, atsinaujinančių ir atliekinių energijos išteklių naudojimo programų, studijų, teisės aktų ir jų projektų, taip pat įgyvendintų šiuos išteklius naudojančių priemonių ir projektų skaičius, vnt.	P-01.02-02-02-01	5	5	100
8. Parengtų ir išleistų brošiūrų, bukletų ir kitų leidinių, taip pat televizijos ir radijo laidų, straipsnių žiniasklaidos priemonėse, organizuotų seminarų, konkursų, parodų skaičius, vnt.	P-01.02-02-03-01	10	10	100
9. Ignalinos AE I ir II blokų eksploatavimo nutraukimo programos įgyvendinimo priemonių vykdymas, vnt.	P-01.02-03-01-01	1	1	100
10. Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo teisės aktų paketo parengimas, proc.	P-01.02-03-01-02	33	33	100
11. Ignalinos AE I ir II blokų eksploatavimo nutraukimo programos įgyvendinimo priemonių plano parengimas, vnt.	P-01.02-03-01-03	1	0 ²	0
12. Teisės aktų, skirtų branduolinės energetikos vystymo teisei bazei tobulinti, parengimas	P-01.02-03-01-04	-	-	-
13. TATENA patvirtintų techninio bendradarbiavimo programos nacionalinių projektų Lietuvai skaičius, vnt.	P-01.02-03-02-01	5	5	100
14. TATENA patvirtintų techninio bendradarbiavimo regioninių projektų, kuriuose	P-01.02-03-02-02	32	32	100

² Siekiant Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo programos 3 tikslo 1 uždavinio nebuvo formaliai parengtas numatytas Ignalinos AE I ir II blokų eksploatavimo nutraukimo programos įgyvendinimo priemonių planas. Tačiau tai neturėjo įtakos siekiant programos 3 tikslo rezultato – Ignalinos AE II bloko licencijos eksploatavimui galiojimo, nes Ignalinos AE I ir II blokų eksploatavimo nutraukimo programos įgyvendinimo priemonės buvo vis tiek vykdomos, net ir nesant jas formalizuojančiam planui. Planuojama atnaujintą Ignalinos AE I ir II blokų eksploatavimo nutraukimo programos įgyvendinimo priemonių planą patvirtinti 2010 m. III ketvirtį.

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
dalyvaus Lietuva, skaičius, vnt.				
15. Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos aplinkos stebėsenos ataskaitų skaičius, vnt.	P-01.02-03-03-01	4	4	100
16. Įgyvendintų VATESI išduotų licencijų vykdyti Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos priežiūrą sąlygų, gerinant fizinę ir radiacinę saugą, skaičius, vnt.	P-01.02-03-03-02	2	2	100
17. Visuomenės informavimo radioaktyviųjų atliekų tvarkymo klausimais priemonių skaičius, vnt.	P-01.02-03-03-03	2	2	100
18. Pasirengimas eksploatavimo nutraukimui, galutinio eksploatavimo nutraukimo plano vykdymas, proc.	P-01.721-01-01-01	30	30	100
19. Projektus įgyvendinančių institucijų (paramos gavėjų) skaičius	P-01.721-01-01-02	9	9	100
20. RATA apmokytų specialistų skaičius, vnt.	P-01.5022-01-01-01	10	10	100
21. Parengtų visuomenės informavimo priemonių skaičius, vnt.	P-01.5022-01-01-02	2	2	100
22. 30 dienų poreikį atitinkančių naftos produktų valstybės atsargų išlaikymas, procentais	P-01.87-01-01-01	100	100	100

Ministerijos, Vyriausybės įstaigos, įstaigos prie ministerijos (kurios vadovas yra Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų valdytojas), apskrities viršininko, kitos Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingos valstybės institucijos ar įstaigos veiklos ataskaitos formos 2 priedas

**2009 M. VYKDYTOMS PROGRAMOMS
PATVIRTINTŲ IR PANAUDOTŲ ASIGNAVIMŲ SUVESTINĖ**

Programa	Patvirtinti (įskaitant patikslinimus) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Panaudojimo procentas
1. Energetikos plėtros politikos formavimas ir įgyvendinimas	6142,0	3457,9	56,3
2. Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimas	5987,0	4369,9	73,0
3. Specialioji valstybės naftos produktų atsargų kaupimo ir tvarkymo programa	7060,0	7060,0	100,0
4. Specialioji pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės programa	86,0	79,8	92,8
5. Specialioji Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programa	374151,3	84334,2	22,5
Iš viso	393426,3	99301,8	25,2

Ministerijos, Vyriausybės įstaigos, įstaigos prie ministerijos (kurios vadovas yra Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų valdytojas), apskrities viršininko, kitos Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingos valstybės institucijos ar įstaigos veiklos ataskaitos formos 3 priedas

**ĮSTAIGŲ PRIE MINISTERIJŲ (KURIŲ VADOVAI YRA LIETUVOS
RESPUBLIKOS VALSTYBĖS BIUDŽETO ASIGNAVIMŲ VALDYTOJAI)
2009 METAIS VYKDYTOMS PROGRAMOMS PATVIRTINTŲ IR PANAUDOTŲ
ASIGNAVIMŲ SUVESTINĖ**

Programa	Patvirtinti (įskaitant patikslinimus) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Panaudojimo procentas
Energetikos objektų ir energetikos įrenginių valstybinės kontrolės vykdymas (programą vykdė Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos)	5551,0	5551,0	100
Specialioji programa, finansuojama iš biudžetinių įstaigų pajamų įmokų (programą vykdė Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos)	2104,8	1701,5	80,8
Iš viso	7655,8	7252,5	94,7